

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1494/2016
31.01.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Радмиле Драгичевић-Дичић, председника већа, Маје Ковачевић Томић, Соње Павловић, Радослава Петровића и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Слободана Антонића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Ваљеву К бр.595/14 од 28.12.2015. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.596/16 од 15.06.2016. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2017. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, као основан, па се укида правноснажна пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 бр.596/16 од 15.06.2016. године у ставу првом изреке, у односу на окривљеног АА и у том делу предмет враћа Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву К бр.595/14 од 28.12.2015. године, окривљени ББ и окривљени АА, оглашени су кривим због извршења по једног кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, и осуђени на казне затвора и то окривљени ББ у трајању од једне године за коју је одређено да ће се извршити тако што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује у месту ..., улица ..., осим у случајевима прописаним одредбама ЗКИКС-а без примене електронског надзора, а окривљени АА у трајању од једне године и три месеца за коју је одређено да ће се извршити тако што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује у месту ..., улица ..., осим у случајевима прописаним одредбама ЗКИКС-а без примене електронског надзора и одређено да уколико окривљени самовољно напусте просторије у којима станују суд ће одредити да остатак казне издржавају у затворским условима.

Истом пресудом према окривљенима ББ и АА изречена је мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од по 6 месеци у смислу члана 297. став 5. у вези члана 86. КЗ, и обавезани су окривљени да

солидарно на име трошкова кривичног поступка - вештачења исплате износ од 79.087,00 динара, као и да сваки окривљени појединачно на име паушала у корист буџетских средстава суда уплати износ од по 10.000,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, док је оштећени ВВ упућен да свој имовинско правни захтев оствари у парничном поступку.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.596/16 од 15.06.2016. године, усвајањем жалбе браниоца окривљеног ББ и Основног јавног тужиоца у Ваљеву у односу на окривљеног АА преиначена је пресуда Основног суда у Ваљеву К бр.595/14 од 28.12.2015. године, тако што је Апелациони суд у Београду у ставу првом окривљеног АА огласио кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, и осудио на казну затвора у трајању од једне године и три месеца, док је на основу члана 297. став 5. у вези члана 86. КЗ према окривљеном изречена и мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од једне године и одређено да се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у трајање мере безбедности, док је у ставу другом окривљеног ББ на основу члана 423. тачка 2. ЗКП ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, окривљеног ослободио дужности плаћања трошкова поступка и одредио да исти падају на терет буџетских средстава суда, док су у преосталом делу жалба јавног тужиоца и у целости жалба браниоца окривљеног АА одбијене као неосноване и у непреиначном делу првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Слободан Антонић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тач. 9. и 10. и члана 438. став 2. тачка 1. и повреде закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи правноснажне пресуде тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе или да побијане пресуде укине предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да укине другостепену одлуку и предмет врати другостепеном суду али под потпуно измењеним већем, као и да одложи извршење правноснажне пресуде у односу на окривљеног.

Разматрајући захтев за заштиту законитости, на седници већа одржаној сходно одредбама члана 487. и 488. ЗКП, Врховни касациони суд је нашао да је захтев изјављен од овлашћеног лица, благовремен и дозвољен.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 488. став 2. ЗКП о којој није обавештавао странке, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке. На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује да је првостепени суд изостављањем навода из изреке првостепене пресуде у односу на окривљеног АА да је окривљени био „у уверењу да се возило окривљеног ББ креће њему у сусрет“, другостепени суд прекорачио оптужбу на штету окривљеног АА, на шта није овлашћен, јер у том делу није било жалбе јавног тужиоца, нити је био овлашћен да у својој пресуди утврђује повреду другог прописа ЗОБСП-а (обилажење – члан 59. уместо мимоилажења – члан 56.), јер ни у том правцу није било жалбе нити измене оптужнице на претресу пред другостепеним судом, па је онемогућено да се поводом такве измене окривљени изјасни као и да у изреку другостепене пресуде уноси наводе да су „сви показивача правца“ на возилу окривљеног ББ били укључени чиме се указује на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тач. 9. и 10. ЗКП.

Из изреке пресуде Основног суда у Ваљеу К бр.595/14 од 28.12.2015. године, као и из чињеничног описа радње извршења кривичног дела које је окривљеном АА стављено на терет оптужним актом Основног јавног тужилаштва у Ваљеу Кт 127/09 од 16.06.2010. године, који до правноснажног окончања овог кривичног поступка није промењен, произилази да је окривљеном АА било стављено на терет и да је оглашен кривим да је:

-дана 12.04.2009. године око 1,50 часова у селу ... на путу Уб – Лајковац способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, при томе свестан да је његово дело законом забрањено, као учесник у саобраћају, не придржавајући се саобраћајних прописа, тако угрозио јавни саобраћај да је тиме довео у опасност живот и тело људи, на тај начин што је управљајући својим путничким возилом марке „...“ рег. ознака ... у стању припитости са 0,75 промила алкохола у крви, крећући се наведеним путем из правца Лајковца према Убу брзином од око 82,5 км/час на делу пута на коме је брзина кретања саобраћајним прописом ограничена на 80 км/час, доласком у реон села ... у учивши возило окривљеног ББ у својој коловозној траци са упаљеним средњим светлима, наставио да се креће несмањеном брзином, да би дошавши у непосредну близину возила окривљеног ББ, поступио противно одредбама члана 56. ЗОБСП-а, јер је предузео радњу мимоилажења са возилом окривљеног ББ, које је било заустављено у његовој коловозној траци а наспрам куће оштећеног ВВ, а у уверењу да то возило креће њему у сусрет, усмеравајући возило у десну страну посматрано у смеру свог кретања и при том једним делом возила сишавши са коловоза на банкину, мада за ту радњу није имао довољно простора који би му омогућавао да при мимоилажењу остави довољно простора између свог и мимоилазећег возила, услед чега је предњим левим делом свог возила ударио у предњи леви део возила окривљеног ББ, а потом и у оштећену сада покојну ГГ, која се налазила на банкини наспрам капије свог дворишта и која је том приликом задобила смртоносне повреде у виду обимних повреда – расцепа структуре десног плућног крила које је довело до следственог крварења из расцепа на плућима уз серијски прелом првог до осмог ребра са десне стране прелома десне рамењаче и

десне лопатице и хематома између тврдих и меких можданица са изливањем крви у мождане коморе од којих повреда је наступила тренутна смрт оштећене сада покојне ГГ, док је сапутник у његовом возилу оштећени ДД том приликом задобио лаке телесне повреде у виду нагњечења слабинског дела кичме и нагњечења и огуљотина десне ноге и леве руке, при чему је окривљени АА био свестан да управљајући возилом на описани начин може угрозити јавни саобраћај довођењем у опасност живот и тело људи и проузроковати смрт оштећене покојне ГГ, као и лаке телесне повреде код свог сапутника оштећеног ДД, али је олако држао да до тога неће доћи, односно да ће то моћи спречити, чиме је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ.

Из чињеничног описа радњи извршења кривичног дела за које је окривљени АА олгашен кривим пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.596/16 од 15.06.2016. године произилази да је овај окривљени оглашен кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, које је извршио у време, на начин и на месту како је то описано и у изреци првостепене пресуде уз измене:

-да је критичном приликом окривљени АА поступао противно члану 59. став 1. Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима, јер је преузео радњу обилажења возила окривљеног ББ,

-уз изостављање навода да је окривљени АА критичном приликом био у уверењу да се возило окривљеног ББ креће њему у сусрет,

-и са додавањем навода да је возило окривљеног ББ критичном приликом било са упаљеним свим показивачима правца.

Из списка предмета произилази да је жалбом Основног јавног тужилаштва у Ваљеву Кт бр.933/15 од 17.02.2016. године, пресуда Основног суда у Ваљеву К бр.595/14 од 28.12.2015. године побијана због повреде кривичног закона из члана 439. став 1. тачка 3. ЗКП и неправилне одлуке о кривичној санкцији из члана 441. став 1. ЗКП.

Одредбом члана 451. став 1. ЗКП одређено је да другостепени суд испитује пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби.

Чланом 453. ЗКП прописано је да ако изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету, у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

По налажењу Врховног касационог суда, а имајући у виду да је против првостепене пресуде Основано јавно тужилаштво у Ваљеву изјавило жалбу само у погледу повреда закона у односу на казну, другостепени суд је, уносећи измене у чињенични опис кривичног дела са које је окривљени АА оглашен кривим

првостепеном пресудом и који је идентичан чињеничном опису у оптужном акту, а које се тичу изостављања навода да је окривљени у уверењу да се возило окривљеног ББ креће њему у сусрет, као и додавањем навода да су на возилу окривљеног ББ били упаљени сви показивачи правца, учинио битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тач. 9. и 10. ЗКП, као се то основано у захтеву за заштиту законитости браниоца овог окривљеног указује.

Наиме, на наведени начин, другостепени суд је повредио објективни идентитет пресуде и оптужбе и оваквим изостављањем чињеница као и додавањем истих је и увећао криминалну количину чињеничног описа кривичног дела за које је окривљеног АА огласио кривим. Ово стога што уверење да се возило окривљеног ББ креће у сусрет возилу окривљеног АА, представља околност која би код окривљеног АА створила утисак потенцијално веће опасности, док околност да су на возилу окривљеног ББ били укључени сви показивачи правца указују на мању пажљивост окривљеног АА, па су изостављањем таквог уверења окривљеног, (потенцијално веће опасности) односно додавањем свих упаљених показивача правца на другом возилу (мање пажње окривљеног), другостепеном пресудом по налажењу Врховног касационог суда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП, а будући да је жалба Основног јавног тужилаштва у Ваљеву била изјављена само у погледу одлуке о казни и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10. ЗКП, како се то основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује.

По налажењу Врховног касационог суда, до повреде идентитета пресуде и оптужбе у другостепеној пресуди дошло је и на тај начин што је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела које је учинио непоштовањем члана 59. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима који се односи на претицање возила иако је окривљеном оптужним актом Основног јавног тужилаштва у Ваљеву било стављено на терет непоштовање члана 56. Закона о безбедности саобраћаја на путевима који се односи на мимоилажење возила, за шта је и био оглашен кривим првостепеном пресудом, а чиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП, а како се то основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује.

Због учињених битних повреда одредаба кривичног поступка, Врховни касациони суд је пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 596/16 од 15.06.2016. године укинуо и предмет вратио другостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену истакнуте битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, у првостепеном и другостепеном поступку обзиром да у образложењу наведене битне повреде одредаба кривичног поступка бранилац окривљеног АА полемисе са чињеничним утврђењима првостепеног суда и у оцену обављене реконструкције на основу које је извршено вештачење као и у оцену доказа у погледу алкохолисаности окривљеног, а што у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не

представља законски разлог због кога би окривљеном било дозвољено подношење овог ванредног правног лека.

Врховни касациони суд се није упуштао ни у оцену истакнуте повреде закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, обзиром да је иста образложена постојањем крајње нужде, која представља чињенично питање, и које као такво не представља законски разлог у оквиру повреда закона из члана 485. став 4. ЗКП због кога би окривљеном било дозвољено подношење захтева за заштиту законитости.

Из напред наведених разлога Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић-Дичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

ТТ